

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	28.06.2024 Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Irina Tsugart
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	23231752955
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi, isikukood:	Xxxxx XXXXXX(ik xxxxxxxxxxxxxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	20.09.2023, 23.09.2023

Kahtlustatavale XXXXX XXXXX on kriminaalasjas 23231752955 esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi selles, et tema

- 20.09.2023 umbes kella 23.00 paiku, viibides korteris, mis asub aadressil XXXX XXXXXX, Tallinn, verbaalse konflikti käigus tuttava XXXX XXXXX, tuli talle kallale, kätega haaras XXXX XXXX õlgadest kinni lõi teda käega paar korda parema roide piirkonda. XXXX XXXX elukaaslane XXXXX XXXXXX läks vahele ja XXXXX XXXXXX lõi teda umbes 4 korda rusikaga vastu rinda, mille tagajärjel XXXXX XXXXXX kukkus põrandale. Peale seda XXXXX XXXXXX lõi XXXXX XXXXXX a umbes 6 korda jalgadega vastu keha, kätte ja jalgade piirkonda. Seejärel XXXXX XXXXXX haaras XXXXX XXXXXX juustest kinni, lohistas teda mööda põrandat tuppa, lükkas voodisse ja lõi mitu korda teda rusikatega vastu keha. Oma tegevusega põhjustas XXXXX XXXXXX XXXX XXXXX füüsilist valu ning XXXXX XXXXXX ale füüsilist valu ja vastavalt isiku läbivaatuse protokollile kehavigastusi: hematoomid parema käe õlavarre piirkonnas, hematoomid vasaku käe õlavarre piirkonnas, hematoom ja punetus selja peal vasaku õlavarre piirkonnas, hematoomid vasaku nimme piirkonnas, hematoomid paremalt poolt kõhu külgsinna piirkonnas, hematoom vasaku jala reie küljepinnal, hematoom reie piirkonnas.

- 23.09.2023 aastal, umbes kella 06.30 paiku, viibides korteris, mis asub aadressil XXXXX XXXX, Tallinn, verbaalse konflikti käigus elukaaslase XXXXX XXXXXX aga, lõi teda ühe korra rusikaga näkku, mille tagajärjel tal ninast hakkas verd jooksuma. Oma tegevusega põhjustas XXXXX XXXXXX XXXXX XXXXXX ale füüsilist valu ning vastavalt isiku läbivaatuse protokollile kehavigastusi: hematoom vasakul põsel, hematoom paremal põsel, verekahtlast määrumist ninal.

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasjade materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). Janek Jaanuse teod kvalifitseeruvad KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi. KarS 121 lg 2 p 2, 3 sätestatud kuriteo

toimepanemise eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. Tegemist on teise astme kuritegudega (KarS § 4 lg 3).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõõdukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

Kannatanuga Xxxxx Xxxxxx on korduvalt proovitud ühendust võtta kontaktandmetel, millised ta andis uurimisasutusele kannatanuna ülekuulamisel. Kannatanu ei reageerinud prokuratuuri palvele võtta prokuratuuriga ühendust. Xxxxx Xxxxxx ei näidanud ka omapoolset huvi kriminaalasja lahendamise vastu. Korduval ülekuulamisel väljendas ta soovi osaleda vahendusmenetluses, mis tähendab, et ta ei taotlenud kahtlustatava karistamist kriminaalkorras.

Käesoleva kriminaalasja materjalidest selgub, et kahtlustataval Xxxx Xxxx on üks kehtiv kriminaalkaristus teiseliigiliste kuritegude toimepanemise eest (kuriteod olid toime pandud 2018. aastal). Karistus on täidetud rohkem kui kaks aastat tagasi.

Prokuratuuris 28.06.2024 toimunud kohtumisel kinnitas kahtlustatav Xxxx Xxxx, et ta on oma tegudest aru saanud, kahetseb teotoimepanemist, nõustub temale määratud kohustustega. Ta kinnitas, et mõistab, et verbalseid konflikte tuleb lahendada rahumeelselt, vägivalda kasutamata, kuid selleks, et õppida tundma olukordi ja oma emotsioone kontrolli all paremini hoida, vajab ta nõustamist ja nõustub läbima vägivallast loobumise tugiliini nõustamist.

Kõike eeltoodut arvestades leiab prokurör, et oportuuniteediprintsiibi rakendamine Xxxx Xxxxx suhtes käesolevas kriminaalasjas on tulemuslikum, kui tema karistamine kriminaalkorras. Käesoleval juhul puudub avalik menetlushuvi kriminaalmenetluse jätkamiseks ning Xxxx Xxxx suhtes ei ole eri- ega üldpreventiivsetel kaalutlustel ilmtingimata vajalik kriminaalmenetluse jätkamine. Prokuröri hinnangul on riik täitnud talle antud karistuslikke volitusi piisavalt, kui isiku suhtes kohaldatakse KrMS § 202 lg 2 alusel määratud kohustusi ning antakse võimalus teha oma tegudest järeldusi ning hakata õiguskuulekaks. Sel juhul ei ole tegemist isiku lihtsalt karistamisega. Kohustuste täitmine süvendab kahtlustatava arusaama tegude keelatusest ja ka nende tagajärjest.

Xxxx Xxxxx on selgitatud, et kui tema ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23231752955 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:

2.1. Xxxxx Xxxxxx(tel xxxxxxxxx) on kohustatud registreerima Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise tugiliini nõustamisele (P. Pinna 4, Tallinn/ Lubja 4, Tallinn; tel 5331 4308, 6606077; e-post Roman.Krolov@sotsiaalkindlustusamet.ee) hiljemalt 05.07.2024 ja osalema nimetatud nõustamisel kriminaalmenetluse lõpetamisest alates 6 (kuue) kuu jooksul nõustaja poolt ette nähtud arv kordi ning järgima nõustaja poolt etteantud tegevusplaani. Nõustaja võib nõustatava edasi suunata individuaalsele nõustamisele või asjakohasesse sotsiaalprogrammi. Nõustamine lõpetatakse nõustaja või individuaalse nõustaja või sotsiaalprogrammi läbiviija kinnituse alusel. Tähtajaks määrata 6 kuud: 28.12.2024.

Xxxxx Xxxxxxkohustub teavitama prokuröri Irina Tsugart kirjalikult e-posti aadressil irina.tsugart@prokuratuur.ee nõustajaga ühenduse võtmisest.

2.2. Xxxxx Xxxxxx on kohustatud hoiduma vägivallast kannatanu Xxxxx Xxxxxx a suhtes – KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel. Tähtajaks määrata 28.12.2024.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendeid ei kohaldata.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 1 CD-plaat ja 2 DVD-plaati jätta kriminaalasja juurde KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel.

5. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteomenetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: kogutud andmeid ei kustutata.

6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad

7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia antud kahtlustatavale Xxxx Xxxxx. Ühtlasi saadetakse käesoleva määruse koopia kannatanule Xxxxx Xxxxxx ale. Sotsiaalkindlustusametile (Roman Krõlov).

8. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, teavitatakse sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.

9. Kannatanul on õigus:

- tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn (vastavalt KrMS § 206 lg 3);
- taotleda kümne päeva jooksul kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab;
- esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul (vastavalt KrMS § 207 lg 3).

Mulle on selgitatud kriminaalmenetluse lõpetamise aluseid, olen nendest aru saanud, olen nõus kriminaalmenetluse lõpetamise ja minule määratud kohustustega, samuti annan nõusoleku oma andmete edastamiseks vägivallast loobumise tugiliini nõustajale. Määruse olen kätte saanud. Olen teadlik, et kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud KrMS § 202 kohaselt, ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokuratuur kriminaalmenetluse KrMS § 202 lg 6 alusel.
